

Lähisuhdeväkivallan kohtaaminen

Naantalin toimintamalli

Lähisuhdeväkivallasta kysyminen

Lähisuhdeväkivallasta kysytään tapaamisissa, kun tehdään potilaan/asiakkaan elämäntilanteen kartoitusta ja/tai kerätään esitietoja laajemmin

- Äitiysneuvolassa raskauden kahden ensimmäisen kolmanneksen aikana
- Lastenneuvolassa vanhemmilta viimeistään nuorimman lapsen ollessa kuuden kuukauden ikäinen ja 6-vuotisneuvolassa

- Kouluterveydenhuollossa 6. ja 8.lk
- Opiskeluterveydenhuollossa 2. lk
- Lääkärin ja hoitajan vastaanotolla kun tehdään potilaan elämäntilanteen kartoitusta ja/tai kerätään esitietoja laajemmin
- Ikäihmisten terveystarkastuksessa
- Sosiaalitoimen palvelutarpeen arvioinnissa
- Kun herää huoli asiasta

Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake

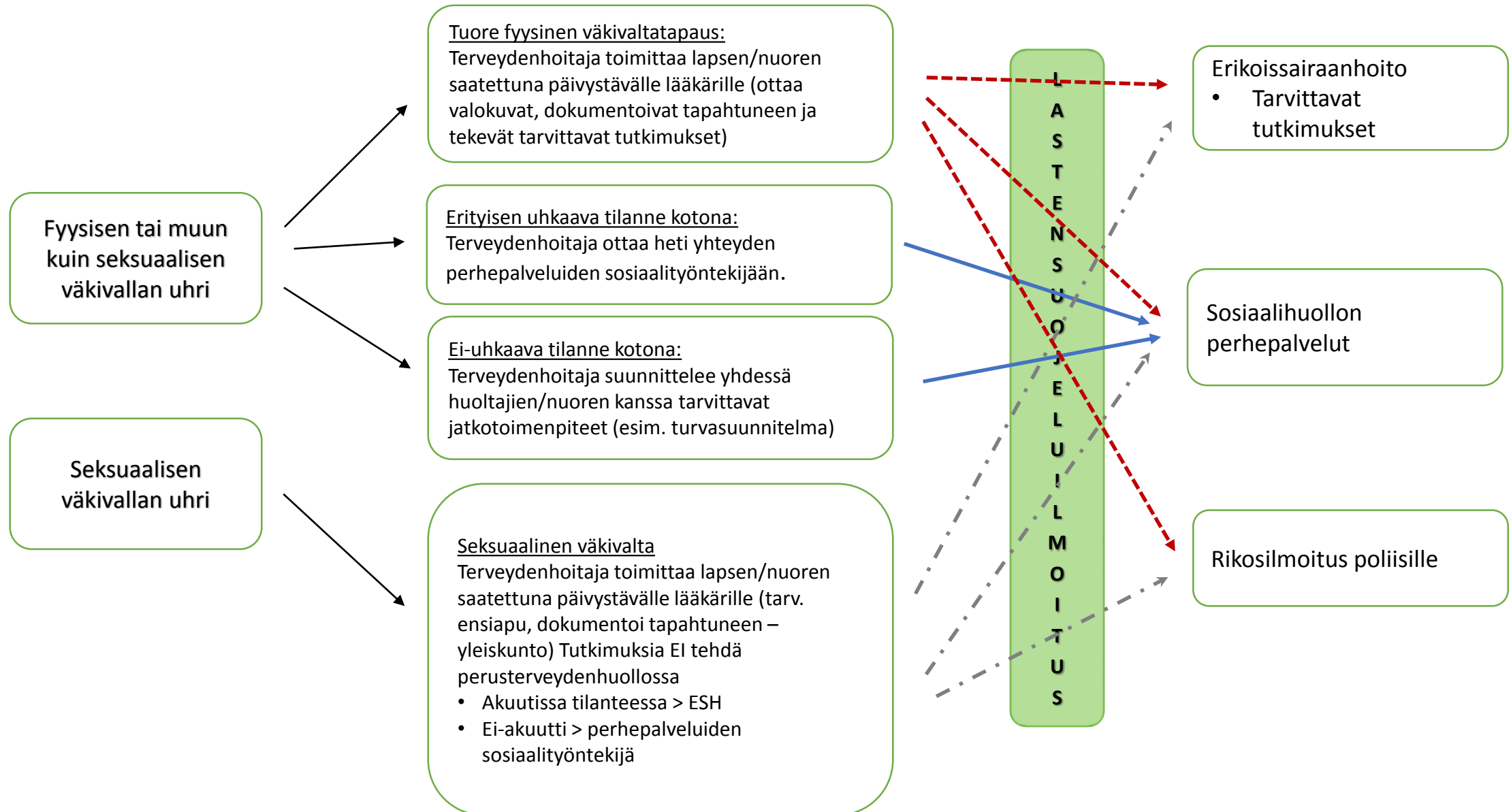
Lähisuhdeväkivallasta kysyminen

- Lähisuhdeväkivallasta kysyminen tapahtuu suodatinkysymysten avulla (ks. THL:n Lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomake).
 - a) Suodatin- ja kartoituslomakkeen henkilötietokohdat täytetään kussakin toimintayksikössä soveltuvin osin.
 - b) Väkivallasta kysyminen tapahtuu aina asiakkaan/potilaan kanssa kahden kesken.
 - c) Kerro, että lähisuhdeväkivalta vaikuttaa haitallisesti asiakkaan/potilaan ja hänen lastensa hyvinvointiin, terveyteen ja turvallisuuteen. Siksi asian kartoittaminen on osa huolellisten esitietojen keräämistä ja asiakkaan/potilaan hyvää hoitoa ja auttamista. Väkivallasta kysyminen ja väkivallan kartoitus tapahtuu asiakkaan/potilaan ja työntekijän välisessä vuorovaikutuksessa, jossa tärkein tehtäväsi on luottamuksellisen ja turvallisen ilmapiirin rakentaminen.
 - d) Väkivallasta kysyminen ei ole turvallista mahdollisen väkivallan tekijän tai tekijälle läheisen henkilön, eikä toisten asiakkaiden/potilaiden läsnä ollessa. Älä koskaan anna lomaketta asiakkaan/potilaan itse täytettäväksi tai mukaan kotiin.
 - e) Katso tarkemmin ohjeita asiakkaan/potilaan kohtaamisesta: Lähisuhdeväkivallasta kysyminen ja uhrin kohtaaminen -työkalukortti. Saatavilla https://www.thl.fi/documents/605877/747474/THL_uhri_A4.pdf
- Mikäli potilas vastaa KYLLÄ suodatinkysymyksiin nro 2 tai 3, tee hänelle kartoituskysymykset lomakkeen mukaisesti. Kartoituksen jälkeen tee alustava avun/hoidon tarpeen arviointi käyttäen lähisuhdeväkivallan hoidon tarpeen arviointilomaketta (Suodatin- ja kartoituslomake 2. puoli).

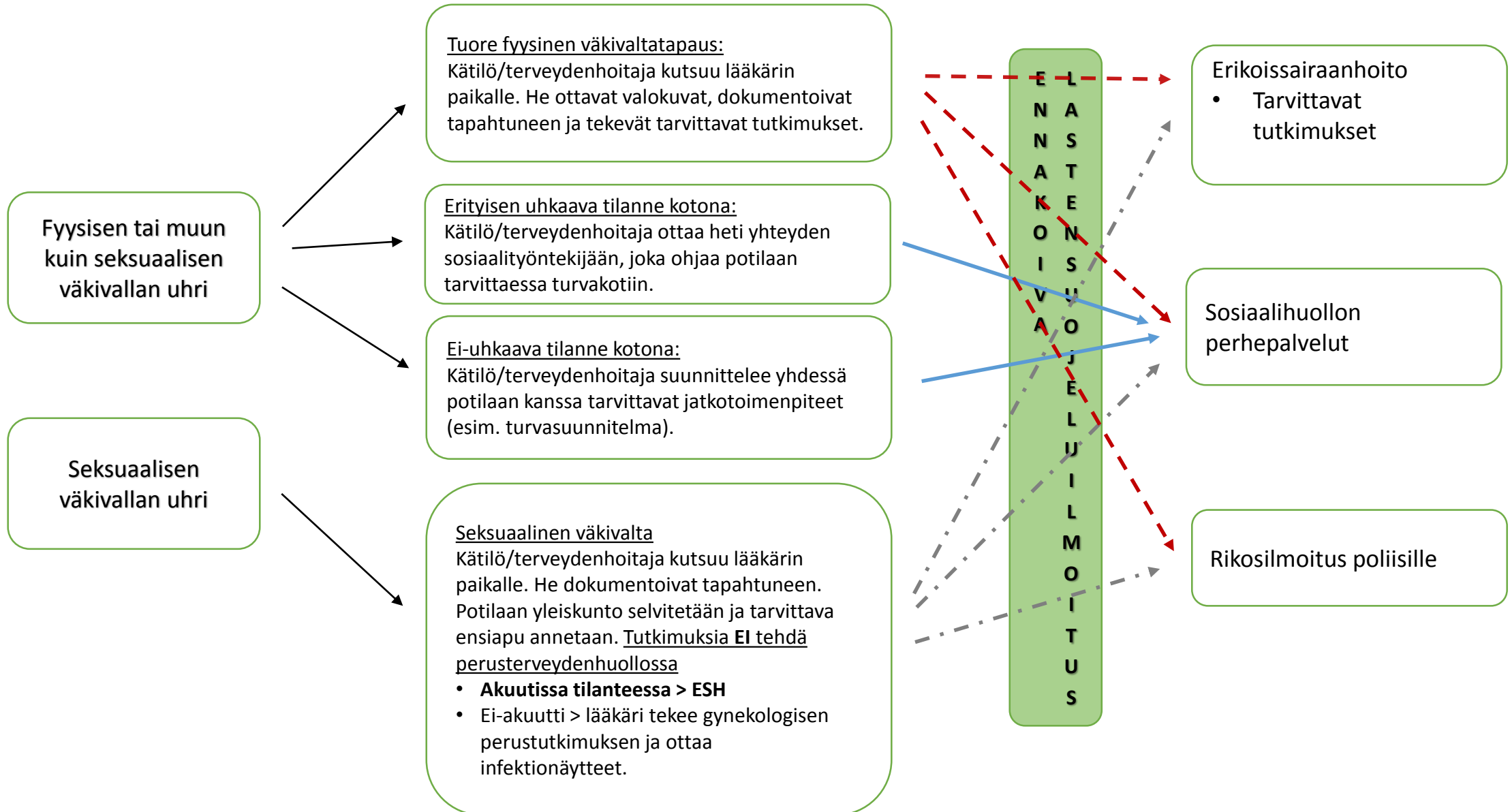
Toimintaohjeet lähisuhdeväkivaltatilanteisiin

- AINA, kun asiakas/potilas on kertonut lähisuhteessa kokemastaan väkivallasta ryhdy arvioinnin perusteella tarvittaviin toimenpiteisiin, jotka löytyvät THL:n suodatin- ja kartoituslomakkeen 2. puolen lopusta.
- Mikäli kyseessä on akuutti fyysinen tai seksuaalinen väkivalta, ohjaa potilas lääkärin vastaanotolle. Kerro myös, että lähisuhdeväkivalta on rikos, kannusta rikosilmoituksen tekemiseen tai pyydä asiakkaan/potilaan suostumus sen tekemiseen. Varaa asiakkaalle/potilaalle tarvittaessa uusi aika.
- Jos asiakas/potilas ei ole valmis ottamaan vastaan apua juuri tällä hetkellä, madalla kynnystä hakea apua uudestaan. Anna hänelle mukaan eri auttajatahojen yhteystietoja ja lisätietoa lähisuhdeväkivallasta ja sen vaikutuksista. Varaa asiakkaalle/potilaalle uusi aika.
- Asiakkaan/potilaan turvallisuus tulee aina varmistaa. Turvasuunnitelman tekemistä suositellaan kaikille väkivaltaisessa suhteessa tai vastaavissa tilanteissa eläville ja tilanteissa, joissa kumppani erosta tai erilleen muutosta huolimatta jatkaa ahdistelua ja uhkaavaa käyttäytymistä (ks. Turvasuunnitelma lähisuhdeväkivaltatilanteisiin).
- Tee AINA lastensuojeluilmoitus, mikäli asiakas/potilas vastaa KYLLÄ kartoituskysymykseen nro 5. Tee tarvittaessa ennakollinen lastensuojeluilmoitus, mikäli asiakas/potilas vastaa KYLLÄ kartoituskysymykseen nro 6.
- Dokumentoi lähisuhdeväkivallan suodatin- ja kartoituslomakkeen kartoituksen tulos ja tehdyt toimenpiteet yksikössäsi käytössä olevien käytäntöjen mukaisesti. [Linkki eri yksiköiden kirjaamiskäytäntöön](#)

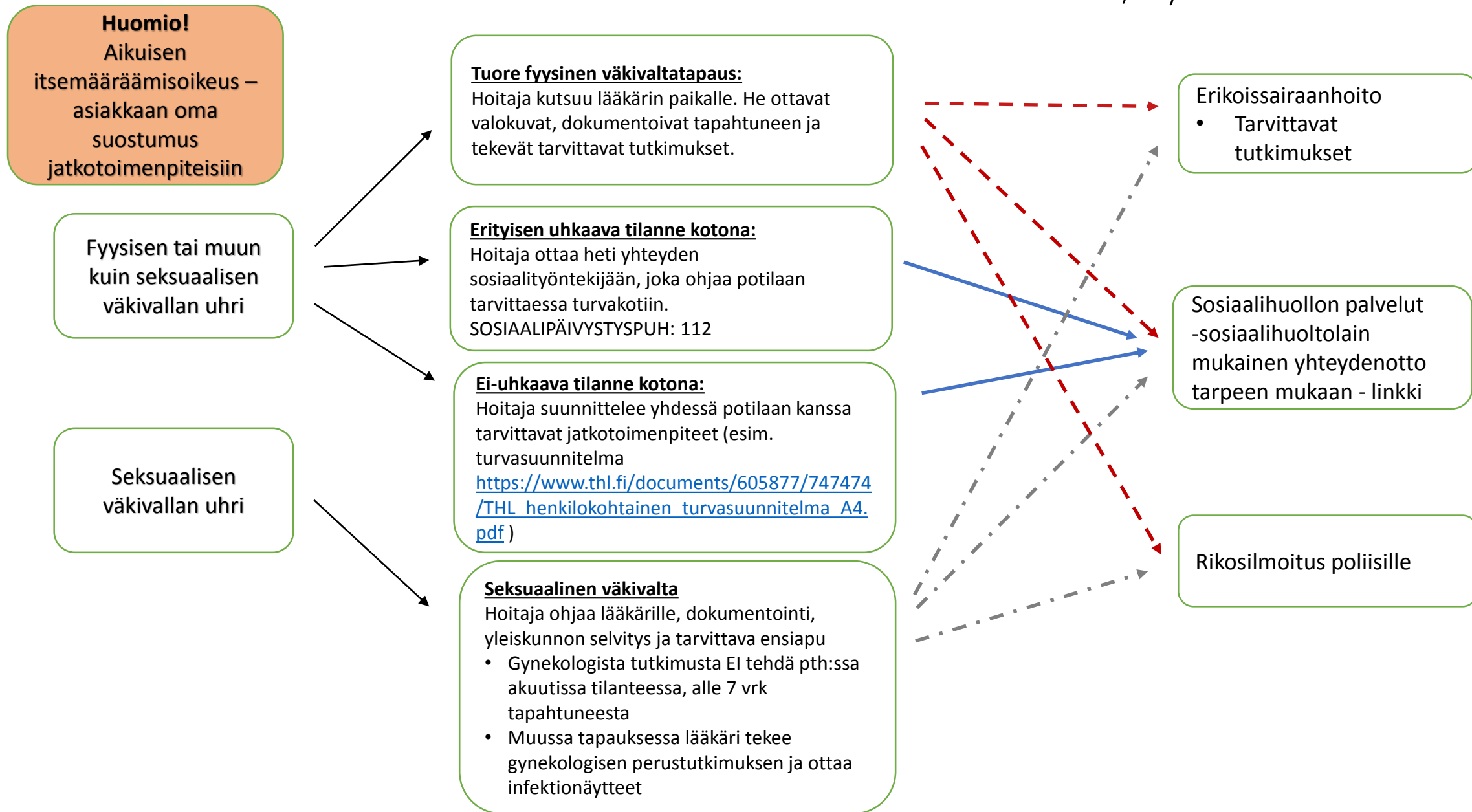
Kun lapsi tai nuori kokee lähisuhdeväkivaltaa – toiminta vastaanotolla

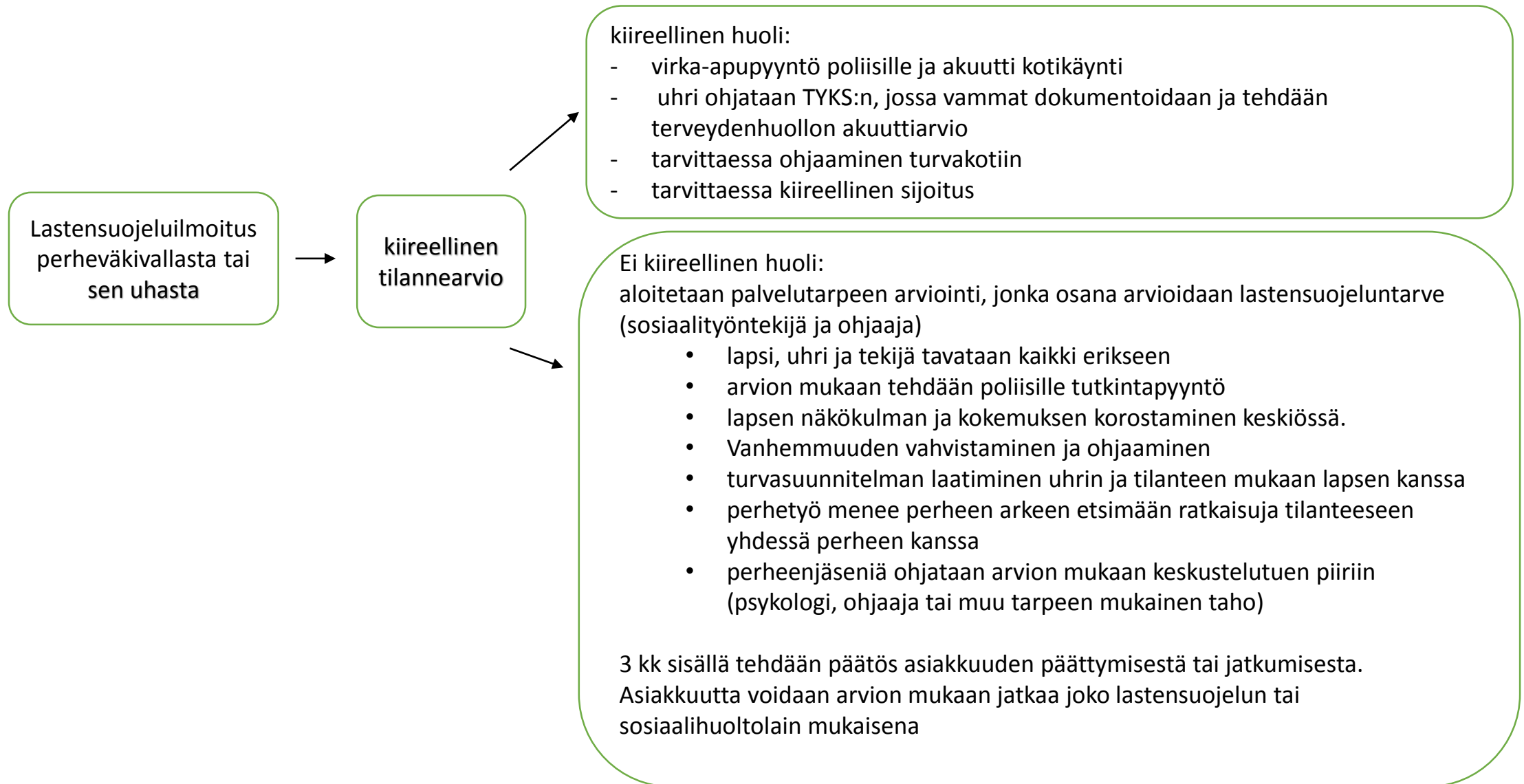
Kun raskaana oleva kokee lähisuhdeväkivaltaa – toiminta vastaanotolla

Kun aikuinen kokee lähisuhdeväkivaltaa – toiminta vastaanotolla/käynnillä

Sosiaalitoimen perhepalveluiden toimintamalli

Sosiaalitoimen aikuissosiaalityön toimintamalli

